

THE SHEPHERD OF ISRAEL

ENGLISH DEPARTMENT

SUBSCRIPTION PRICE
50 CENTS A YEAR.

Published Monthly by the Williamsburgh Mission to the Jews
27 Throop Avenue, Brooklyn, N. Y.

JULY-AUGUST, 1925.
VOL. VI, No. 11

LYDIA MONTEFIORE (Sister of Moses Montefiore)

In the story of the conversion of Lydia Montefiore, we have a thrilling record of God's dealing with the mind and heart of an elderly Jewish woman. She was brought up in an Orthodox family where she learned to keep all the ceremonies prescribed by the law of Moses. She was taught the duties of a Jewish woman and trained to firmly believe in the unity of God and the preeminence of the Jews. She traveled in America and parts of Europe after the death of her parents, finally in the later years of her life making her permanent home in Marseilles.

In March, 1854, Mr. J. P. Cohen, a missionary of the "British Society for the Propagation of the Gospel among the Jews," came to Marseilles and met Miss Montefiore. The friend who introduced the two told Mr. Cohen in advance, "you will find her an out-and-out Jewess and a great bigot." The conversation which took place proved the truth of this statement. The missionary and his wife were presented to Miss Montefiore with the words: "I have brought an Israelite, Mr. Cohen, and his wife to see you." After the ladies had talked for a while, Mr. Cohen, seeing a Bible upon a nearby table, remarked: "You read your Bible, I see." She assured him that it was her greatest comfort and Mr. Cohen turning to Isaiah 53, read it through, asking at the conclusion of the reading, for her opinion of the passage. She evaded him by asking for his opinion and he told her at once that he believed it to refer to the life and death of the Messiah, and that it was his conviction that this prophecy had been fulfilled in Jesus Christ. Upon discovery that Mr. Cohen was a Christian, Miss Montefiore became furiously angry and turning to the friend who had brought the missionary, she said: "I thought you told me they were Israelites." The friend answered, "So they are true Israelites." "I think," said Miss Montefiore, "It is most insulting to call on people and try to convert them from the faith of their fathers. Why not let every one remain in the religion in which they were born? I must tell you I am a thorough Jewess. I was born a Jewess, and I have lived 83 years as a Jewess and hope I shall die a Jewess." She then continued by stating that she could not understand how Christians could have the God of Abraham and not keep the law which He gave to Moses. She also asked, "If Christ has done away with the law of Moses, how can He be the Messiah?" Upon this the missionary replied that Jesus did not come to destroy but to fulfill the law; that He revealed the true meaning of the law. When he told her that God had promised to make a

new covenant with the Jew and to write His law in their hearts, Miss Montefiore demanded where this might be found. It was not in her Bible, she said. Mr. Cohen then showed her Jer. 31:31—33. She was greatly interested and a long conversation followed. By the time the missionaries left she was calm and pleasant again, although she said: "I cannot understand how a Jew who believes in Jesus can still be an Israelite." This gave Mr. Cohen an opportunity to correct the erroneous idea which is held by so many Jews—that a Jew ceased to be a Jew when he becomes a Christian. He told her that the Lord Jesus was a Jew, and that His disciples and early followers were Jews and that it was not until the Jews refused to listen, that the Gospel was preached to the Gentiles. This made an impression upon Miss Montefiore and she invited her new friends to call again. Soon after this another visit was made and repentance was the main topic of conversation. Miss Montefiore thought of repentance as repeated sorrow for sin and the missionary pointed out to her that this was not sufficient, that there must be a turning away from sin, and that "without shedding of blood there is no remission." She was puzzled as to how sacrifice was to be made in the absence of priest and temple. "Surely," she said, "the Almighty will not require of us that which we cannot perform; He will mercifully accept our prayers, our fastings, our observance of the Sabbath and the reading of the law as I do daily, as a substitute for performing the law." Mr. Cohen endeavored to show her that she was building on an insecure foundation, and she was thoroughly aroused and unsettled concerning the whole matter.

Gradually, her whole attitude changed, her antagonism towards the Lord Jesus melted away, and her eagerness to know the truth increased. She desired to see the truth in the Bible and finally secured and read the New Testament. At about this time an epidemic of cholera broke out in Marseilles and the missionaries left the city for a few weeks. Upon their return, they were eagerly received by Miss Montefiore. God had been doing His work in her heart and when Mrs. Cohen called upon her just before the Day of Atonement, she was ready to say that she realized more than ever, that fasting and prayer were not sufficient for the atonement for sin. She said that she often repeated the words, "Lord, I believe, help Thou mine unbelief." Her attitude towards Jesus had so changed by now that with clasped hands she told Mrs. Cohen; "I'll tell you what I say to the Anointed One (Jesus, I mean), 'If I have done or said anything against Thee, Pardon, oh pardon me, for I did it in ignorance.'"

Miss Montefiore had in England a niece who was a most earnest Christian. This niece had been constantly imploring her

aunt to search her Bible had sent her literature and prayed for her aunt's salvation. For a long time there had been no response, but one day after a year's silence on the part of the aunt the niece was overjoyed to receive a letter which testified to Miss Montefiore's faith in Jesus. She said: "I have read 'The Book and its Story,' the missionary's aid for converting the blind and the stupid. I read it with much interest and I pray ardently it may bring the whole world to believe as I now do, that Jesus Christ, God's only begotten Son, was ordained to be crucified to take away all our sins, and that by believing in Him we shall be saved . . . but oh, how plainly and typically the Bible shows the coming of Messiah. Pray keep very secret the words of this letter."

She began to desire baptism and to talk about it. For some time a fear of man was uppermost and she felt that her baptism, must take place secretly.

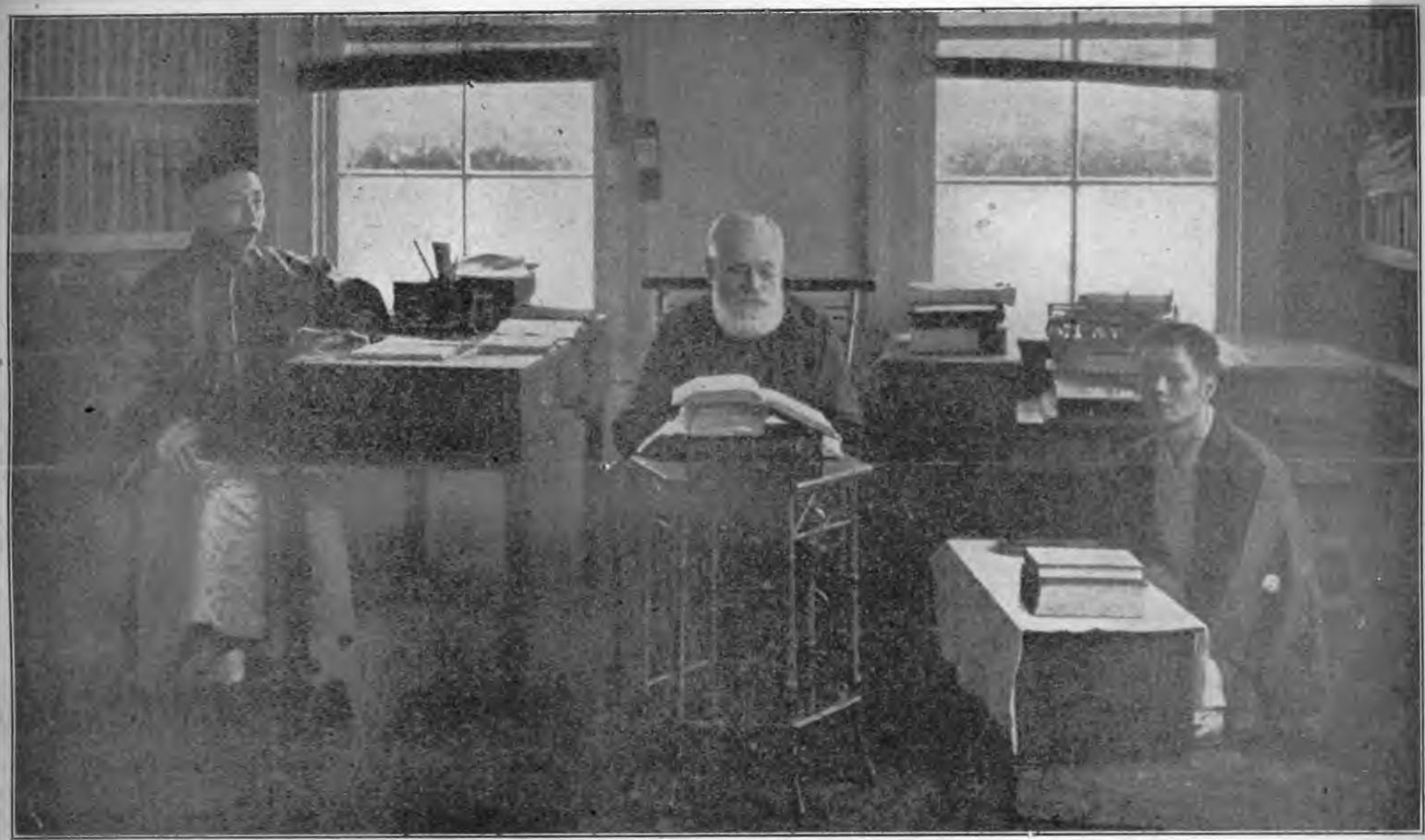
As her love for Christ grew however her desire to confess Him also grew, and finally she was willing, even anxious that all her friends should know of the change which had taken place in her life. She openly confessed Christ as her Saviour in baptism on January 18, 1855.

איך פאר דעם נציב עליון איזו ירושלים.
אויר דא איז אמעריקה האבען מיסיאנערען
דורך זיינער דריש'ענען איז קירכען אוון דורך דער
דרעם א גויסע ענדערונג געבראכט איז דער
שטעלונג פון גויס צו אידען מיט 25 יאהר צוריך
פלעגען אידען שרעקליך פראפאלנט ווערטען איז זוי
לייאםסבורג. זעהר אפט האט מען געקבנט זעהר איז
איך ארינגלזיפערינג איז א דראגאסטאר פערוואוּן
דרעם פארבלוטיגט איז צוקאליטשעט. מיר האבען
דאמאלאס די סיטואצייע גענוו בעשריכען אוון דאס צום
געשיקט צום פרעווידערען, צום גאווערנאר אוון צום
מעיאר, וועלכעט האט געשאפען א גויסען סענַ
טימענט געגען דיא הולונגענס און אווינאר האבען
די רוצחים זיינער דיזחה אבענלאט.

הלויאוּ זואלטען אידען איז רסלאנדר פוילען
און הוועניען ניט געווען פראפאלנט די מיסיאנער
זואלטען די מיסיאנערן אויד דארט אוינגעטהוּ
חרושים. אידען האבען אבער ליזידער זוי תמייד
גע'הורפֶט און פאטראטביבען.

נאט ב"ה האט אמאל געוננט אויף'ן מישיח:
ונחתיך לאור נום", קיין פאליטיך, תקופות אדרע
אורגענד וועלכע אנדערע קינסטליך ערפינדונגנען
געגען דעם גו'ישען האס אבישוואבען נור אליען דאס
אור חמשית, וויל וווען דאס "אור המשיח" קומט
און מענשליכען הערץ מזוז די פינסטערנים פון דארט
אראים.

אוון דאס האט אונגער נרויסער איד געתהו איז
כוינע טיטין' דריש'ענען דעם דרב' און מוטן' איבער
ועצעו די הייליגע תורה אין דער מאנדארין שפרה
וועלכע האט דארט אוינגעטהוּ פלאי פלאים.
זהו זכרונו ברוך.

"בישאם" שמואל יוסף שערעשבפקי

די מאנדרairo שפראך אין וועלכער ער האט
איבערזעצעט דאס ח'נ'כ ווערט איזט גערעדט פון
260 מיליאן כינגעדר וועלכע קענען איזט לערנצען
און פארשטעהן דיא תורה. און מיר קענען אויז
עהן דעם פועל יונצא דערפוזן: מיר קענען געפינען
אנסאָר כינזישע קהלוֹת ווֹסָס גלוּבָּעָן ניט מעהָר
און אַנְפּוֹצִיאָם נֵיְעָרָט אַין בָּרוּאָ עַלְמָן דָּוָרָק יְשָׁעָה
חַמְשִׁיחָה ווּלְכָבָד אַיְזָעָקָומָן "לְתַקְנָן עַלְמָן בְּמִלְכָות
שָׁדַי". דאס ווֹס אַירְדָּעָן בעטָען יְעַדְעָן טָאגּ בְּיִם
דָּאוּנוּנָעָנָעָן: "יְכִירָה וְידָעוּ כָּל יְשָׁבֵי תְּבָרָה... וַיְקַבֵּלָו
כָּלָם אֶת עַל בְּלָכְדָתָךְ". אַירְדָּעָן קוּמָעָן אַבְכָּר אֲבָנָר
מיְתָן דָּאוּנוּנָעָן אַון אַגְּנָעָנָגָן דאס נָור מִיטָּן דִּי
לְיֻפָּעָן, אַון די מִיטְיאָנָעָרָעָן טָהוּן די אַרְבָּוּט
בְּפָעָול מִפְשָׁת.

אזו ארכומעט ברינגען די מיסאנערען גראים
כבוד אויפֿן אידישען פֿאלק. איבעראל אין דער
וועטלט, אין ענגלאנד — אין אַמְּדערלאָק אָנוֹ אַיבְּרָאָל
וּ נְרוּ מְגַלְּוִיד.

אין ענגלאנד פלאנט מון צו יאנגען אונ טרייז
בען דעם איה, אבער זויט הונדרט יהאך ווי די
השנהה האט אהן געשיקט אידישע מסיאכערען
וועלכע האבען אונגעוויבען צו רעדען איז די קיד
בען און צו שהייבען איז די ענגלוישע בלעטהה בע
וועיזונדרין די ענגלישע קרטיסטען און מאדרף לועבען
האט אונ זוינט, תושע האספה האט זונזונגין איז

עַד עַם אֶזְרָח וְעַמּוֹת הַמִּזְרָח נָעַמְלָעַן אֲזֵן
מִזְאֵל לְיַעַב הַאֲבָעָן דָּעַם אֹה, זַוִּית דְּמַכְלָס הַאָט
מַעַן אַוְפְּנַעַחַרְתָּם צַו הַאֲסָעָן אָזְן צַו טְרוֹבָעָן אַירְדָעָן
פְּבוֹעַנְגָּלָנָה, מְהַאֲטָט דָעַם אַיד דִּיזְרָעָלִי נְעַמְּבָקָט
פְּפָאָר פְּרוּום מְיֻונְסָטָעָר אִין עַנְגָּלָנָה, אָז אַנְדָּרָעָן
אָאָרְבָּר וּוַיְצָע קַעַנְגִּי פְּוֹ אַינְדָּרְיוֹן אָז אַדְרִיטָעָן

(שלום אויףן לעצטען פידזש)

ישראל. יא ערד האט מכם נטעאנצט פאר שכחה
קענענו צו לערגענו דעם קדרוש ישראל ישוע המשיח
זועלכשר אויז דער גואל ישראל דער משיח אלהי
ענקב. נאדר א גענויום שטודיאום אוין נויום וו
אויד אין אלטטען טענטמאכענט האט ער דיעוע נאמן
זבענשטע אמונה אונגענומען אוון האט אויד או
ענטשלום געפאסט די גאולת המשיח וויתט אוון
ברויות או אפריגינגען אויזו ווישוע המשיח האט

ונאפוילעו איזו מתחיה ב"ח: "לכו אל כל העם
יעשווים לו לתלמידים..."
דר עיר יונגעדר שמואל יצחק יוסף וואם איזו
שפערטער באטיטעלט געוואָרערן מיט דעם הוייכען
טייטל "בישאָפּ", איזו אַרְיבִּער געקומען קיון אַמְּעָז
יוקיא איזו דא אַסְאָד שטודרטן איזו ווען ער איזו שווין
ערטריג געוואָרערן לעבורת הבודראָ יתברך ב' ישׂו ע
המשיח, האבען איזיהם די אַמְּרַעְקֶאנְדֶּר גוֹטֶעֶן קִידֶּסֶם
שען געשיקט נאָך טשיינָאָן וואָו ער האט ערפאָהָרָעָן
או די בִּינְעָרָה האבען ניט דאס תנ"ד אַבְּרָעָצֶט
אייז זיינָר שְׁפָרָךְ, (מאנדארין) די האט זיך אונְדֵּר
ער גרויסער אויד אָונְטְּרָנוּמְּנָאָן די שׂוּעָרָעָ אַרְבִּיטָטָן
נו טהוֹן אָזְוִי וּמִר זְהָעָן אַיהם די אַוְפָּן בַּילְדָּן
יעשְׂעָן בַּיּוֹם טִוְּפְּרִיטָעָר אָוְבָּרְזָעְנְּדִינְג דָּאס תנ"ד
אייז דער מאַנדָּרִין לְשׁוֹן אָזְוִי גַּבְּילְדָּעָט
וּגְנַעֲרָ מִיט אַיהם.

פָּנוּ יַעֲנֵר שׁוֹעֲרֶר אַרְבִּיטִיט אָוֹפָן תִּוְּפִירּוּ
 שָׁעַר פָּאָר אַיִינְגָּעַ יַאֲהָר צִיּוֹת, זַוְּנְעַן זַוְּנְעַן פִּינְגְּנָר
 יַאֲרָאְלְזִוְּרָט גַּעֲוָאָדָרָעַן, נָדָר דַּו מִיטְעָלְסְטָעַ פִּינְגְּנָר
 אָוֹן בִּיְדַע הַעֲדָה זַוְּנְעַן גַּעֲלְבָעַן גַּעֲוָהָה, אָוֹן מִיטָּ
 יִצְּוּוֹיִ פִּינְגְּנָר הַחָטָם עַד פָּאָרְפָּעְרְטִינְגְּ דַו שׁוֹעֲרֶר
 אַרְבִּיטִיט בַּעֲפָר עַד אַיִּזְנָעַטָּרְבָּעַן אַיִּזְנָעַטָּרְבָּעַן אַיִּזְנָעַטָּרְבָּעַן
 1900, אַו 80 יַעֲהִירְגְּנָר זָקָן.

המודרש, א דענסינגן חאל, וויל עם צאהלט זיך בעסער אוום.

ונעטם און פועל שוחלען.
ישוע המשיח האט מיט רעכט נעזאנט צו
אידען איזן ירושלים. וווען איהר גלויבט נוט איזן מיר
וועט איהר פערלויירען געהן איזן אייערט וינה. דער
וואס גלויבט יא איזן ישוע המשיח האט דוד ארץ
פאר זיך וויא פאר אנדרער. ער רעספנטרט יע-
נעטם געפיהלען איזויא וויא זיין איינגענע.
ישוע המשיח האט דאס אונז געוויזען אלס
א ביישפיעל און זאנט אונז איזיך איזויא צו מהן.
אכבר צו קומען צו דיעזער מדרגה מזע מאויףס
נזי געבורירען ווערטען. א נזי העץ באקמען דוד
דער אסונה בוישוע המשיח. (יוחנן ג')

גְּרוֹיסָע אִידָּעָן

ד אם בילד שטעלט פאר דעם גרויסען איד
"בישאָפַ" שמואל יוספ שערענשעפֿקי פון
רומלאנד.

בישאש שערענשעפסקי איז געווען א הוייד-גען בילדערעד יונגערכאן. ער האט לייעב געהאט אלעלס צו לעזען אוון פון אלעלס אידיעה צו האבען. שווין איז זיין יונגענד האט ער פון א קרטסטילביבען פרײינדר באקומו א "ברית חדש" וועלכעט ער האט מיט נרוים ערענסט געלעזען אוון עס אויד שטארק צום הארצען גענומען וויל ער האט דרין דערזעהן די אסחטן זאללהח חבר אליאו רישואנטן. בפרט פאר

ומענינו בעפאלען אידען און שלאנען זיין מכת
צח, אין ניט אוז גרויס וואונדרער וויל עס קומט
זון שען... די גלחים האלטען יענע גויס אין איינ-
אראנץ און פרענט שווין גאר ניט די הוליגאנעס
זההו זיער שטיקעל ארבויוט בשליימות. דאס טהו
שבער קיינע פראטעטאנטישע גוטע קרייסטען ואס
ערגען י א נאטס תורה און ליעבען דעם הייליגען
ישיח און דורך איהם ליעבען זיין אויך כל ושראי-
ויל דער משיח האט זיין איזו געהויסען.
אכבר אוירען, ואס זוינען דאס "אתה

דיבר הרצותנו פאלאק, וזה קמענו צו זיך צו בענין צו פיט
די יודי עשו?
הערפאה ואגענו מיר און מאוזאלט בעדרארפט
בעסער גוזר תענית זיין וועגענו דעם אמעריכאנע
אידישקייט וועלכעס געהט שטארק בארג אודונטער.
דאם טרוירינסטע צויזען אמעריכאנע איי
לען איז, דאס וואס זוי דענקען און זוי האבען פונת
שליטות געווען מיט דעם וואס זוי האבען אוזיפיעל
עלדר גענבען פאר די מלכחה קרבנות אוון פארן'
קרון היסוד, דענקען זוי און דאס וועט שיין צודעטען
אלען שלענטע מעשים. לירער אבער געהט דאס
ערשיטיקיט און די אויסגעלאסענקייט ער לאַ
דעתטום. אט נאמט לעזט א ציטאטע פו א ברועי
וואס א איר האט גשריבען צו א אידישען רעדאָס
שאָר פון גיו יאָראָק:

אלס ליעור פון "מארגנוו זשורהנגל", ואס עס בעקמיטרט איזער צייטונג, ואס איז דורךאים שיט דעם אידישען גויסט, געפין איד פאר נויגט זו פערעפענטליךען, ואס עס געהט זו אויפֿ די אידישע חתונות, עס איז טראגניש, ווען מען זעהט זוי א פאלאק פון הויכער הייליגנער קולטור ווערט ערמאלאיזורט, פאלט אראפֿ פון זיין הויכסיט. בײַ די חופה שטעהען צוּוִי ליינס יונגע פאר-עד איזן חוח'ס מלכושים, און פלויצום לעשען זיך זויס דוי ליאיטס און די אונאנשטענדינגייט הערשת זיין ערגןין און קאברעם.

אבר אוֹז הפקות ווַיַּאֲרֵד הָאָבִ בְּגִינְעָוָחָנֶט
וַיַּמַּיְן חַבָּה אֹוְיָפָא חַתְּנוֹה אַיִן דִּי אִיסְט סִירַד
אָבָא אוֹר נַאֲר נִיְּט גַּעֲזָה, בְּשַׁעַת סִידָר קְדוּשָׁה,
אַט אַיְנָעָר מִיטְגְּבָרָאכֶט אַפְּעַטְעָן דָּאלָל, נַאֲר יַעַן
עַן אַמְּנוֹ, הַאֲטָדִי לְאַלְקָעַ נַעֲנַטְפָּרָט מְשׁוֹנָה-דִּיגָּן
וַיַּלְדַּע קוּוֹטְשָׁעָרִי בַּיּוֹם דָּרְקָעָן אַבָּאָטָעָן. אַיְנָעָג
אַנוּעָעָנָדָע בְּוַיְאָנָעָם הַאֲבָעָן דָּרָאוּפָה וְאַוְלָגָרִישׁ
אַנְגָּעָמָרָקָט בָּוּהָ הַלְּשׁוֹן, "זַעַחַת נָוָדִי כָּלה שְׁטָעָהָת
אָדָר אָוֹנְטָעָר דָּעָר חַופָּה אָוֹן דָּאָס פִּינְדָּשָׁרִיטָוּן...
דָּאָס זַעֲלָבָע מִיטָּ אַיְנָעָג וְאֲכָעָן צְרוּתָהָב
אָדָר גַּעֲזָה אֹוְיָה אַחֲתָ�ה אַיִן נַוְּ לְאָטָם, אֹזָא
קְאַמְּדָעִיעָ: נַאֲר יַעֲדָעָן "בָּרוּד הָוא וּבָרוּד שָׁמוֹן
אַמְּנוֹ", הַאֲטָדִי יַוְּנָג אָוֹן אַלְטָמָע יַעֲדָר מִיטָּ אַנְדָּרָעָר עַזָּעָן
אַדְרִיעָ צְנוּנוֹנָעָן דָּעַם אַמְּנוֹ, מִיטָּן נַסְחָה של הנָּהָר.
אַלְטָמָע צְנוֹנָב מִיטָּן הַוְּיכָעָן קוֹל "וּבְכָנוֹ וַיְהִי בְּחִצְיָה

בידיע שוחלען זיינען ספראיש ארטאראסטוי
יע. די מעבעבר וויסען גווויס או "דרך ארץ
קדימה לתורה", ובפרט איז א מוקם קדיש. איז עס
אל זיך נויט געפניען איזונער, וואס זאל דאס מאכען
ו סטאפען. די יהידי סגולה סאמע פיננסטע מענער
וורמלען צוויישען זיך דען בעקאנטן מאמר
בעקבתא דמשיחא חזפה יסנא", א צווייטער
א מכת מדינה", א דרייטער — "עס איז אמעריכא,
עלעם איז בזונען". איז אלע נויע שוחלען מאכט
ען אונטן אנטאט א חלטער תורה אדרער בית

גלויר ערד זאל עם ניט וויסען פון דער טראגנישער געשיכטע וועגען דער גושאָדיגער אידרישקייט אין פוויזען.

אויב פאסטטען זאל זיין א גוט מיטל צו אוז
מיין קראנקה הייט, וואלאט מען בעסער בעדרארפט גוזר
תעננית צו זיין אט-איידאר איזן אטערזיאק, וואו ס'ז'ינגען
פאראצו פער מיליאו אידען און דאס זאל אונדי^ט
האלט ביומ אונטערגעחן, אוו ווען דאס זאל אונדי^ט
טערגעחן, וועט עס זיין א גראעסערער ברארד פאָר דער
איידישער נאצ'יזאָן אלס ווען אפֿאָר טויוינד אידען
איינן פוינען וועלען געלם ווערטען.

אויבענ-אויף שיינט דוקא דאס אמעריקאנער
אידענטום ניט צו זיין איז געפאהר פון אונטערגען.
דאכץ' ס'פאראן אסאך גרויסע און ריבע שוחלען'
בתוי מדרשים, מקוואות כשרות, ישיבות, רבנות
חוונים מיט אלע קליפערליך אוון קלאפעטליך, דאר
דארכ' מען ניט האבען גאנז קיין שארכ' אויג צו באָ
מערךען או דאס גאנצע אמעליקאנער אידישקייט
הוינקט שטארק אונטער און ס'שטעהט בכל אויף
חיכנערוישע פיסלאַב.

ס' מיר מאינען ניט חיליה דא מלשין צו זיין אויר
אידען, אבער האמתנתו לכתב. זעהן מיר דען
נטט און דאס רוב אידען זיענען מהלך שבת
בפרהסיאן דענקט נור ליעבר לעוזר, שבת, וואס
אייז איגס פון די עשרה דברות. אונ דאד חאט די
טעןיארטעט פון אמעראקאנדר אידענטום לנכרי
קיין רעספערט פארן שבת.
אמת, פס איז פאראן או אנדערע גרווע אידען
וועלכע זיינען דוקא יא שומרי שבת. געהן יא איין
עד שוחט אריין כאפען א קדושה וברכה און אויבער
פלעליך'ן ואלט מען געקלנט טיינען או ביי די דאס
זינע חברה וואוינט טפקע יא די רוכטיגע אודישע
קייטט אבער ליזער ווי ענטוישט ווערט מען ווען
הערט פון זוויירע מעשים תעשיים, וועלכע בען
גען נור כומען פון יורי שען.

ניט לאנג צוריך זיינען א' חכלה שומרי שבת
באנפאלען א' איד אוין האRELען, נוי יארק, און דוקא
אומ שבת, וויל יענער איד האט אפען געהאלטען
זיוין סטאר אום שבת און זוי האבען איהם שיער
עורייסען ווי א הערינגן. טויזונדרען מענטען זיינען
דייד צואם געלאפען אויפז זוייר ביזו ואונדרער. די
יזויזו זאלאסלייט זיינען ארויס גערופען געווארען
צע מאכען ארדונגן און האבען דערוויל אפאג
אראמעטען אודג בעכאנט.

או אנדערס מאה. דוקא אום סאמען ר'ה, זייןען
כשר'ע אידיען אין ברוקלן בעפאלען א אידיש כיד
סיאנס הווין אוונ געמאכט דארט א חורכו. צוואר
בען צושטערט אוון אונטערגעלאנט א פוייזר דאס
געיבידע צו פערברענונג, טאקע אוין הייליגען טאנ
ר'ה. אוון האבען דוקא געתהו שוחל-איידען
זיבוניהו ארבומן בו דער זיבאלן

בצ'הוּנָה גַּדְעֹן מֵיר אִידֶּךָ וּעֲרַתְּהָעָ לְעֹזָה, וּזְעַזְעַן
נוֹ פְּרַעֲגָעָן מֵיר אִידֶּךָ וּעֲרַתְּהָעָ לְעֹזָה, וּזְעַזְעַן
מַעֲנְשָׁעָן לְיַעֲנָעָן אַיבָּעָר אֹזָא עַשְׂוִ'גָּן שְׂיִימָעָל אַרְדָּ
בְּיִיטָּוָס וּוָסָס וּוְרַטְּגָעָהוּן פָּוָן פְּרוֹמָעָ אַידָּעָן אַסְטָּ
שְׁבָתָ אָוָן דָּהָן צָו וּוָסָס פָּאָר אַשְׁלָסָם קָעָן טָעָן
קְוָמָעָן וּוְעַגָּעָן אַידָּעָן?
נִיטָּנוּ אַיְזָן דָּאָרְטָן אַיְזָן יַעֲנָעָן הָעָרְצָעָרָן קִיןָן
פָּוָנָק פָּוָן אַמְתָּא אִידְיָשְׁקָיָט פָּאָרָאָן וּוָסָס זָאָל זָוָן עַל
פִּי תּוֹרָתָ מָשָׁה וְחַנְבָּיאָים, נַיְוָרָט סָאָזָן עַפְּסָעָן אוֹיךְ
זָיוָן מַעֲנְשָׁהָיָטָן קִיןָן צַיְוָלוֹזָאָצָיָעָן דָּאָרְטָן פָּאָרָאָן!
מִילָּא אָזָן גְּרַאְבָּעָן גְּנוּסָן אַיְזָן פּוֹלָעָן רַוְּסָלָגָן אָזָן

אוון זוי אַנְגִילְגָעָן אויר דעם חַיְלְגָעָן מֵשִׁיחָ ווּאַסְטָה
הַאֲפָט גַּנוּוֹאַלְגָעָט גַּעֲגָעָן אַוְלְכָבָע פָּלְשָׁע פִּיהָרָעָם.
(יוחנן י) אִידְעָן זַאלְעָן בַּעֲשָׂר פָּלְגָעָן דַעַם רַועַה
גַּאֲכָן יְשֻׁעָה הַמְּשִׁיחָ וּוּלְכָבָר פִּיהָרָת דַי מַעֲשָׂהִיִּים
תְּחִתְּכָבָה כְּנֶפֶי הַשְּׁבִינָה. נִיטָה וּוּיְעָנָה וּוּאַסְטָה פָּוָן
אוֹנוֹ כְּאָכָעָן "מַאֲנָקִים", נִיעָרָת עַר וּוּלְעָן פָּוָן אָנוֹנוֹ
מַאֲכָעָן "בָּנִים לְמִקְומָם", "וְאַלְהָ אֲשֶׁר הַחֲזֹקוֹ בּוֹ נָתַן
בְּחַדִּים לְחַיּוֹת בָּנִים לְמִקְומָם". (יוחנן א)

איהר ליעבען לעוזר דארפט ניט פארגנעםען
די רעבירזענטאנטער פון דעם ארטאטאקסישען
איידענטומס קענען ברינגען נאך אן אנדער געפאהר
אויף אונז אירען מיט זיעער שעדרליך אידען.
דענקט גוּה: די קרייטליכע וועלט שלאלפט ניט, זוי
לייענען ווי איז נפש רופט און דעם גרויסען
שכאנטאטסמאן אונז נאכבעלן קרייסט מיט די גראבע
צונעמען, ווי "פינסטערלינג" און "איןאנדראקטס".
איהר הערט? מר' בריען אוין פאָר זיין פערתהי
דיגען נאָטֶס הורה, אַ פינסטערלינג. זואָס מיינט
איהר - דענקען אונזוערע קרייסטליכע שכנים איבער
איז לומפיעט אטאקע? זוי קענען נאך מיט דער
齊ישׂ אַגְעַן, אויב אידען גַּלְעַבָּן אַין דָּחֲווֹן
עַנְמָוֹקָלָגָנָם תְּהֻאָרִיעַן, (עַנְמָוֹקָלָט פּוֹן כָּלְבָּעַן)
וזען זוי גַּיְבָּעַן דָּאַס אַלְיוֹן צֵי, אוין אַסְפְּנָחָן זוי צֵי
הַאֲבָעָן צְוִוְשָׁעָן אַונְז: אַון דָּעַר פּוֹעַל יוֹצֵא קָעָן גָּאָר
ニיט זיין קִין פֿרְחַלְיכָר.

אא. דאס קען נאך פיעל ערנסטערע רעוזה-
טראטען בערינגען אפילו ווי דער אינציגערען פון דער
סאָווועטען פערוואַלונג וואָס האָט מיט אָ צײַט צ'זֶ
דיק שטאטונגעטונג איזן מעיסיאָן סקוקער גאנדרען
נווּ יאָרק. ווֹאוּ עס האָט אָ 14 יעהְרגער אִידיש
אַינגעַל אָן אַטְקָעַ נַעֲמָכָת אוּפָה אַמְּדָיקָא וועל-
כָּעֵם האָט גַּעַשְׁפָּעָן אָ זַעַהָר גַּעַרְקָעָט שְׂטִיכָּנָגָן
געַשְׁעָן די אַיְנוֹאַנדְרָוָן פּוֹן אַידָּעָן אַין דַּיעָעָן
לאָנְגָּר אַרְבָּיָן.

זונענער אידישע חוצפה

עם איז אונזו בעקאנט האט פאר דער מלכחה
די פיווענער פראוווינע געהרט צו דייטשלאנד
אווי אידרען זייןעו דעםאלט געווען דייטשע פאטט
רייטטען. אבער איצט נאך דער מלכחה באלאנט
דאסן צו פוליען, פערלאנטונג מען נאמטילד איז אווי
דרען זאלען זיוו פוילישע פאטטריאטען. קנאפ אידריש
קייט האט מען דארט נעקענט ועהן נאך איז די גרא
טע צייטען מיט פיעלע יאלהען צורייך, איצט אבער
אווי דאס ביסעל אידרישקייט כמעט גענץלאד איז
געפאהר אבענווישט צו ווערעדן. דערפֿאָר האט די
פויוענער קהלה בעשלאלסטען צו פאסטען פיער
תעניתים דורך? יאחד אלס א צייכען פון טרויער
וואס דאס אידריש ליעבען געהט דארט ביסלאכעוויס
אונטער.

